

FERRARI'S IN DE HEMEL

Anja Sicking

Ferrari's in de hemel

Lebowski Publishers, Amsterdam 2016

Deze uitgave kwam tot stand met medewerking van Van Grunsven Creative Management, zie ook www.vangrunsvencm.com

© Anja Sicking, 2016
© Lebowski Publishers, Amsterdam 2016
Omslagontwerp: Dog and Pony Amsterdam
Omslagbeeld: Patricia Valle
Auteursfoto: © Geert Snoeijer
Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 3211 8
ISBN 978 90 488 3212 5 (e-book)
NUR 301

OVERAMSTEL
uitgevers

Lebowski Publishers is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deel 1 (1971-1979)

Ferrari's in de hemel

Het weer was even stralend blauw als in de brochure van het pretpark. Emile transpireerde licht, de wind streek langs zijn vochtige huid. Hij liep voorop en verwachtte dat het lastig zou zijn de kinderen langs de volgende attractie te loodsen. 'Ferrari's in de hemel' stond groots in de brochure aangekondigd. De minimale lengte was 1.40 meter, dat zouden Daphne en Ravi wel halen, maar Lizzy en haar vriendinnetje waren ongetwijfeld te klein.

'Kom, hierheen,' zei hij. 'Linksaf.'

De kinderen bleven alle vier toch bij de rij voor de ingang staan. 'Ik heb me op deze attractie verheugd, papa,' zei Daphne.

'Volgend jaar kunnen jullie er allemaal in. Ik kijk er nu al naar uit.' Hij wilde de leiding houden. Alles ging goed, tot nu toe. 'Op naar de Tornado.'

De kinderen negeerden hem en gingen tussen de dranghekken in de rij staan. Daphne vooraan, ze was tenslotte de oudste, Ravi als middelste erachter en dan de kleine Lizzy, naast haar vriendinnetje – hoe heette ze nou ook alweer?

Bij de meetlat stond een nors kijkende man. Hij droeg een blauw overhemd, aan zijn broekriem hing een walkietalkie, zijn schouders waren breed, zijn heupen smal; bij Emile was dat precies omgekeerd, al was hij wel vrij groot. Hun blikken kruisten elkaar.

'Kom jongens,' riep Emile weer. 'Die Tornado schijnt fantas-

tisch te zijn. Adrenaline factor acht. Wie van jullie durft?’ Hij keek opzij, naar Does, in de hoop dat zij hem zou bijvallen. Zij was als moeder tenslotte ook verantwoordelijk. Hij wilde vandaag een leuke vader zijn en niet degene die alles verbood. Keek ze nou naar die bewaker? Wilde ze die ongeschoolde spiermassa laten beslissen? Hij probeerde die gedachte verder te negeren en nam haar hand in de zijne. ‘Laten we gaan, liefde.’

Door de zon was de donkerrode gloed van Does’ bruine haar extra goed te zien. Had ze het nou alweer laten knippen? Wel sexy, dit model, met die boblijn. Samen liepen ze verder. Hij wreef met zijn vingers over de dunne huid van de rug van haar hand. Zie je wel, dacht hij. Het gaat goed tussen ons.

Hij keek om. Daphne torende boven de andere kinderen in de rij uit. Achter haar aan schoven Ravi, Lizzy en dat vriendinnetje onverstoord verder naar voren. De veiligheidsbeugels vielen automatisch over de mensen die een plaatsje hadden heen. Hij begreep het wel. Het was ook een fantastische attractie. Zo van een afstand deed de achtbaan hem aan zijn racebaan van vroeger denken, waarbij de autootjes ook over de kop gingen. Als er een naar beneden viel, reed hij er met zijn ziekenauto naartoe.

Nu gewoon verder lopen. Dan komen ze vanzelf wel. Hij kneep even in Does’ hand. Als ze elkaar aanraakten had hij het gevoel dat ze echt samen waren en er een hechte band tussen hen was. Met een zijwaartse blik volgde hij de lijn van haar bovenarm naar haar schouder, tot de rand van haar gestreepte, mouwloze jurk. Ze had alweer zonnevlekjes op haar armen, terwijl het pas juni was.

Hij ging op zijn tenen staan. Lizzy en haar vriendinnetje – waarom onthield hij nooit namen? – stonden al bijna voor de meetlat. Hun witblonde haar lichtte op in de zon. Lizzy zou later vast zijn donkerblonde kleur krijgen, als enige van de drie;

Daphne en Ravi waren net zo roodbruin als hun moeder, alsof ze een andere vader hadden, een Spanjaard of een Tunesiër. Hij gebarde naar de kinderen dat ze moesten komen.

De man in het blauwe overhemd liet Daphne en Ravi het hek passeren, maar bij de twee jongste meisjes schudde hij zijn hoofd. Hij draaide zich om, zijn walkietalkie bewoog mee, en wees ze de uitgang. Op datzelfde moment klonk door de luidsprekers een ruig geronk en begonnen de rode Ferrari's met een noodgang te rijden. Ravi wees opgewonden naar de steile golven in de lucht en leek alles om zich heen te vergeten.

Emile voelde zich alleen van het kijken naar de snel stijgende auto's al misselijk worden. Hij liep terug, Does met zich meerekend. 'Volgend jaar,' riep hij tegen Ravi en Daphne. 'We gaan er allemaal in of niemand, dat was de afspraak.'

De kinderen bleven betoverd kijken hoe de sportauto's verder omhoog rolden. 'De Pre-drop,' zei Lizzy's vriendinnetje. Ze had een heldere stem en sprak de 'r' achter in haar keel uit. Op haar kleine neus stond een Ray-Ban met grote, spiegellende glazen waardoor ze een filmsterachtige verschijning was, ook al was ze pas negen jaar, tien hooguit. 'Dan komt de First Drop en vrij snel daarna de Vertical Loop.' Ze wees in de verte. 'De Raven Turn kunnen we vanaf hier net niet zien. Jammer. Mijn favoriet.'

'Ja,' zei Lizzy vlug, 'de mijne ook.'

'Of nee, eigenlijk is het de Inclined Loop, maar die bestaat niet in Nederland.' Het vriendinnetje keek over de glazen van haar zonnebril heen. 'Van mijn vader mochten we hier wel in. Toen we in Amerika woonden.'

Lizzy, Ravi en Daphne zwegen alle drie. De rode slang in de verte was bijna op het eerste hoge punt. Onopvallend stak Emile een Norit in zijn mond. Hij had die mosselen gisteren niet moeten nemen. Hij had helemaal niet mee moeten gaan naar

dat etentje bij de buren. ‘Volgend jaar,’ zei hij nogmaals. ‘Samen.’

‘Ravi en ik mogen erin,’ zei Daphne. ‘Ook van die man bij de ingang.’

Emile keek weer opzij, naar Dore's, maar ze herschikte glimlachend iets aan haar kapsel.

Pas toen de volgende rit begon, liepen ze allemaal verder, langs het kraampje met zuurstokken, het treinstation voor de aller-kleinsten.

Een andere man, ook in zo'n blauw overhemd en met een walkietalkie, controleerde een voor een de veiligheidsbeugels van de Tornado door er kort aan te rukken. Bij Dore's wagentje stond hij langer stil dan bij de andere. Hij klopte even op de voorkant, vervolgens op de zijkant en gaf toen pas de korte ruk aan de veiligheidsbeugel. Emile zag vanuit zijn wagentje aan Dore's schokkende schouders dat ze lachte om iets wat die kerel zei. Ze was goedgheumeurd vandaag, probeerde hij te denken. Niet zo afwezig als op andere dagen, thuis. Het was goed dat ze eropuit gingen. Hoelang geleden was dat reisje naar Parijs nou alweer? Nog zonder kinderen. Verdorie, als hij dacht aan wat ze allemaal in dat kingsize bed op die hotelkamer hadden gedaan. Wegwezen, bewakertje. Ga maar lekker in je walkietalkie praten.

Ze reden omhoog. Onder hem klonken de klikkende geluiden van de terugrolbeveiliging. ‘Handen binnenboord, Daphne.’ De wind streek verkoelend langs zijn gezicht. Hij wilde genieten van deze dag. Het uitzicht was inderdaad prachtig, zoals in de brochure werd beloofd. Beneden zag hij op legogrootte bootjes een grot in varen; verderop draaiden een stuk of tien reuzesombrero's met mensenpoppetjes erin rond; weer een paar meter verder reden ze over een huis van snoep waar roze rook uit de schoorsteen kringelde. Wonderlijk, die kleur, dacht hij nog, voordat hij met

een schok naar voren schoot. Al zijn organen werden met een klap naar de andere kant van zijn lichaam verplaatst. Hij sloot zijn ogen. Zijn mond. Hij zag de televisiebeelden van de brand van de Apollo 1 voor zich. Naast hem klonk het geamuseerde gegil van Daphne. Hij zoog zijn lippen naar binnen, beet erop. De wind trok aan zijn haar, net of hij werd aangeraakt door iets reusachtigs wat hij niet kon zien. Ze raceten met een noodgang naar beneden. Hij wist zeker dat zijn darmen met daarin de halfverteerde mosselen alleen vanwege de tegendruk van de veiligheidsbeugel niet uit zijn mond vlogen. ‘Geweldig,’ riep hij tegen Daphne.

Pas bij de derde klim durfde hij weer te kijken. Daphne zat lachend naast hem, ze straalde, zijn dochter. Er was even geen gedoe op school. Geen wiskundeleraar die ook bijles gaf. De viespeuk. Het was uiteindelijk goed afgelopen, maar het speelt hem ook nu weer dat juist hij op die bijles had aangedrongen. Hij streek met zijn pink langs de zijkant van haar hand, zonder de stang los te durven laten, en zei iets liefs, wat deels verloren ging in het lawaai. Hij zou straks een beker zoete popcorn voor haar kopen. Of een souvenir voor te veel geld. Hij probeerde te genieten, zo samen in dat wagentje. Als ze omhooggingen was de snelheid te verdragen.

Voor hem bewogen Lizzy en haar vriendinnetje wild met hun armen. Ze gingen lachend voor elkaar hangen en deden alsof ze elkaar inhaalden. Ze draaiden zich half om en staken hun hand vrolijk groetend op. Ook Does en Ravi keken om en zwaaiden opgewonden. Ze leken wel broer en zus.

Met zijn rug tegen de harde leuning van zijn kuip gedrukt, terwijl hij vóór zich niets anders dan de blauwe lucht en de rails zag, dwong hij zichzelf eraan te denken dat een pretpark statistisch gezien een veilige vorm van vermaak is. Het grootste risico dat

hij liep was te worden bestolen. Hij controleerde of zijn portemonnee nog in zijn broekzak stak – ja dus – en wilde die dieper wegsteken toen iedereen om hem heen het weer uitgilde omdat ze bijna stil hingen in de lucht.

Lizzy en haar vriendinnetje hun lange haren wapperden in de wind. Ze hingen opzij en probeerden de boomtoppen aan te raken, het vriendinnetje trok zelfs een blaadje los. Lizzy probeerde dat na te doen. Ze was zo licht als een veertje. De wind zou haar nog uit het wagentje trekken. ‘Handen binnenboord,’ riep hij weer, machteloos tegenover het lawaai. Vlak voor de volgende neergang kwam ze – Janine? – iets overeind in het wagentje. Probeerde ze op te staan? Hij wilde weer roepen, maar er kwam geen enkel geluid meer uit zijn mond. Rustig maar. Niets aan de hand. Net toen hij dat dacht, schoten ze weer met een rotgang vooruit. De neerwaartse beweging leek wel een vrije val. Hij kneep zijn ogen dicht.

Door de achterwaartse klap van zijn nek begreep hij dat ze eindelijk stilstonden. Ze zaten er nog, Lizzy en dat meisje. Haar haar zat zelfs nog beter dan voor de rit, alsof een windmachine op de filmset het in model had geblazen. Vlug nam hij twee Norits tegelijk.

Dores stapte als eerste uit. Ze wankelde, net of ze gisteravond bij de burens wel aan die vierde fles wijn waren begonnen.

Hij wilde haar te hulp schieten, maar een man in een blauw overhemd – ze leken allemaal op elkaar – was hem voor en ondersteunde haar.

‘Fe-no-me-naal.’ Hij kneep zijn billen samen. Hij wist niet of het een scheet was of iets anders en bleef veiligheidshalve stilstaan.

Het vriendinnetje drukte achteloos haar zonnebril tegen haar neus en pakte Lizzy’s arm beet. ‘Let’s go.’

Tegen vieren werd het rustiger in het pretpark. Hij had een opgezette buik van de twee cheeseburgers die hij tegen beter weten in toch had gegeten. Van de cappuccino's en het biertje dat hij nooit had moeten nemen. Er waren nu minder gezinnen en meer stelletjes.

'De Kurkentrekker,' hoorde hij het vriendinnetje zeggen. 'Je zou het moeten meemaken.' Ze zwalkte voor de grap een paar stappen voor hen uit. Iedereen lachte om haar, ook toevallige voorbijgangers. Een halfdronken, forse man tilde haar spontaan de lucht in. Emile wilde er iets van zeggen, maar ze had zich al losgewurmd. Al snel raakten alle vier de kinderen door het dolle heen. Ze gilden en liepen andere gasten voor de voeten. Emile pakte Ravi bij zijn shirt beet om hem te kalmeren, maar schaamde zich op hetzelfde moment tegenover Dore. Hij was verdorie geen kleuterjuf. Vlug liet hij Ravi weer los.

Hij zou blij moeten zijn dat ze zich de hele dag zo vermaakten. Hij streek over Dore's rug, over het begin van haar billen. Met de plattegrond in zijn hand probeerde hij de kinderen naar het spookhuis te gidsen.

'Al die zijwaartse bochten in de Kurkentrekker komen razendsnel achter elkaar,' riep het vriendinnetje. 'Heerlijk dronken word je ervan. Jullie zouden het moeten meemaken.'

Hij zou haar het liefst de mond willen snoeren, maar zei: 'Wie heeft er zin in een suikerspin?' Hij trok zijn steeds platter wordende portemonnee. Zo'n 120 gulden had hij vandaag al uitgegeven, maar Dore keek welwillend naar hem, ze had niet die dromerige, afwezige blik, dat was heel wat waard. Wie weet konden zij eens samen naar Amerika gaan als de kinderen groter waren.

Ze naderden het centrum van het pretpark. De muziek bij de attracties dreunde hier zo hard dat de houten vloerdelen waarover ze liepen meetrilden. Nog voordat het nummer van Corry en de Re-

kels voorbij was, klonk James Last er van de overkant al doorheen. De elektrische-gitaarklanken mengden zich, net als de geuren van pannenkoeken en hamburgers, de harde stemmen van bezoekers uit de Achterhoek en Limburg. Hij bewoog zich er op goed geluk tussendoor. Nog één attractie, dan was deze dag een succes. Ze zouden er later allemaal met plezier aan terugdenken. Hopelijk konden ze straks nog ergens een foto laten maken. Wassenaar, 19 juni 1971.

Nu er meer alcohol werd gedronken en het uur waarop het donker werd dichterbij kwam, keken veel mannen openlijk naar Does. Naar haar blote, welgevormde kuit en tengere schouders. Hij wist wel dat ze achter zijn rug ook naar haar billen zouden kijken. Wie weet legden ze er in gedachten hun handen op. Hij probeerde zich er niets van aan te trekken. Does lokte het niet uit of zo. Al sinds hij haar kende, zag hij mannen naar haar kijken. Hij was er vroeger trots op geweest. Stel dat niemand naar je vrouw keek, dat was pas erg. Liep hij nou een rondje? Hij stond stil om de plattegrond te bestuderen.

Hoe het precies kon begreep hij ook naderhand niet, maar op een gegeven moment was iedereen om hem heen weg: Ravi, Daphne, Lizzy, het vriendinnetje en ook Does. Het leek opeens rustiger in het pretpark dan daarnet. Niets aan de hand. Je vindt ze wel. Ze zijn misschien al de hoek om, daar bij die poffertjeskraam. Hij hield de plattegrond dicht bij zijn gezicht.

Zeker een kwartier dwaalde hij rond en riep hij de namen van de kinderen. Rustig blijven, dacht hij. Iedereen om hem heen amuseerde zich. Hij nam nog een Norit. Was er hier ergens een wc? Dit kon niet meer wachten.

Het kwam hem ook achteraf onwonderlijk voor, dat moment waarop Does hem met wild heen en weer schietende ogen kwam

halen. 'In de Ferrari's,' riep ze met een hoge, afgeknepen stem die hij niet van haar kende. 'Lizzy d...' Ze draaide zich met een ruk om en begon terug te rennen.

Hij zag in een te snel afgespeelde film voor zich hoe het dunne vriendinnetje er deze keer wel in slaagde om zich onder de veiligheidsbeugel uit te wurmen en te gaan staan. Geen van de bewakers lette op, ze zaten gewoon wat met elkaar te praten. Hij dacht aan dat verkeersongeluk waarbij een vrouw honderden meters ongemerkt door een vrachtwagen over het wegdek was meegesleurd. Haar kleren, haar huid, alles was weg, terwijl de bestuurder met een hand aan het stuur een sjekkie rookte.

Emile rende zo hard hij kon achter Does aan en fantaseerde er tot zijn schaamte over hoe hij het meisje voor de ogen van het angstige publiek zou redden.

Ondertussen haalde hij om te beginnen Does alvast in. 'Zo'n kind weet waar de grenzen zijn,' riep hij.

Hij zag zichzelf behendig het buizenstelsel inklimmen. Moeiteloos trok hij zich aan zijn armen op. Toen dacht hij weer aan die statistieken over veiligheid.

Vloekte Does nou?

Oké, hij had misschien iets te lang naar de plattegrond gekeken in plaats van naar de kinderen. Ze zou het hem kunnen verwijten dat hij het leven überhaupt te theoretisch benaderde. Of dat die theorie hem boven de pet ging. Prima. Allemaal waar. Maar kijk. Hij was bijna boven. Als eerste. Hij zag zichzelf als een Tarzan verder slingeren, krachtig in de armen, zo nu en dan even los zwevend in de lucht, tot hij in de buurt van de attractie aankwam, toen had hij ineens helemaal geen fantasieën meer. Nog voordat hij ze zag, hoorde hij de omstanders schreeuwen. Het was niet het geamuseerde geschreeuw van eerder die dag.

Tot zijn ontzetting stond het vriendinnetje inderdaad fier

rechttop in het wagentje. Ze had haar zonnebril afgedaan. Haar lange haren wapperden in de wind, als de Amerikaanse vlag. Lizzy hield haar hand vast. Probeerde zij nou ook op te staan? Ze reden verder omhoog. Het meisje stak haar handen in de lucht. De Raven Turn? Hij wist dat dit kind veel te jong was om goed in te kunnen schatten wanneer ze weer moest gaan zitten. Hij herinnerde zich fragmenten van die voorlichtingsfilm van Veilig Verkeer Nederland. Over hersenscans. Groei. Leeftijd. Oogkleppen. Impulsen. Dit meisje hield van risico's nemen. Ze was het type dat iedereen heimelijk bewondert maar dat altijd te vroeg sterft. Een heel jonge Peg Entwistle. Karyn Kupcinec? Of wie was er nou ook alweer van de letter h van Hollywood afgesprongen? Dat hij daar nu aan dacht. Allemachtig. Hij hoorde zichzelf 'Lizzy' schreeuwen. Er viel iets naar beneden. De zonnebril? Bijna alles wat hij vandaag had gezien – de grot, de reuzesombrero's en het kasteel van snoep – was niet echt geweest, maar dit wel.

De wagentjes naderden het hoogste punt. Lizzy stond nu rechttop. Hij zag al voor zich hoe de romp en het hoofd van de meisjes van elkaar werden gescheiden terwijl de wagentjes razendsnel verder reden. Hij hoorde Does naast hem schreeuwen. Hij dacht aan de laatste bevalling. Aan haar van pijn verwrongen gezicht. De twee meisjes pakten elkaars handen triomfantelijk in de lucht vast.

De bewaker informeerde het publiek op luide, besliste toon; hij had zijn walkietalkie in zijn hand. De mensen drongen om hem heen. Het was net of alle bezoekers die nog in het pretpark aanwezig waren, zich bij de Ferrari's hadden verzameld. De bewaker probeerde de menigte tot bedaren te brengen.

Emile wist toen hij daar bij die rode auto's stond al dat hij zich enkele omstanders nog jarenlang zou herinneren. Dat die dikke

man vooraan en zijn ouderwets geklede vrouw in zijn hoofd zouden gaan rondspoken, net zoals die agenten met al hun vragen. Ze richtten zich eerst tot de bewakers, toen tot de kinderen, maar al snel alleen tot hem. Hij keek naar die twee huilende moeders. Aanstellers. Vast zussen. De woedende vaders. De opgewonden kinderen. Iedereen sprak door elkaar. 'Had die vader de borden soms niet gezien?' En: 'Dacht die vent echt dat hij iets kon bereiken door over de dranghekken te klimmen?' Of: 'We leven niet meer in het oerwoud. Die meisjes hebben ontzettend veel geluk gehad.' Een vrouw achter een kinderwagen gaf Janet haar zonnebril terug. 'Hier, schatje.'

In de auto repeteerde hij 50 kilometer lang in stilte wat hij tegen de moeder van Janet zou zeggen. 'Niemand van de beveiliging was aanwezig. Ik als enige... maar geen schrammetje.'

Hij drukte met zijn blote voet op het gaspedaal. Hij had een zwembroek in de achterbak gevonden. Zijn gewone broek had hij in de wc van het pretpark achtergelaten.

De kinderen zaten met z'n vieren op de achterbank en lachten alweer. Ze praatten door elkaar heen en aten popcorn. De bewaker had de Ferrari's stilgezet. Eén druk op de knop was voldoende geweest.

Een au pair deed open. Ze glimlachte verontschuldigend toen Emile begon te praten. 'Italy,' zei ze. 'Very sorry. No English.' Ze keek naar zijn blote benen. Naar zijn schoenen onder de zwembroek.

Een aktetas in een boom

Het decor waarin Does zich vier dagen per week bevond was eenvoudig: een witgeschilderde kamer, een kast vol ordners, een bureau, een linoleum vloer, een systeemplafond, tl-buizen, een paar stoelen, posters, een gordijn en een instrumentarium. Deze praktijkruimte zou overal kunnen zijn als het raam geen uitzicht had gegeven op de Linnaeusstraat en de zijingang van het Oosterpark.

Ze deed haar jas uit, zette haar overvolle tas op het bureau en ging zitten. Ze was vroeg. Ze had tijd nodig om te acclimatiseren, zo noemde ze het, net als een piano die je na een verhuizing niet direct moest stemmen, maar eerst even rustig moest laten staan. Een halfuur had ze nog. Ze dacht terug aan haar vertrek van huis. In haar gesprek met de kinderen was een ruwe knip gezet, zoals elke ochtend. In haar hoofd gonsde Ravi's laatste zin, voordat ze de deur sloot. 'Wat een onzin,' had hij gezegd. Emile had in de deuropening staan roken en naar de hoge schutting in de tuin gestaard. Hij had een blauw overhemd met korte mouwen aangehad.

Thuis had ze zin gehad om naar haar werk te gaan en voor even weg te zijn van haar stille man. Nu ze hier was, zou ze gek genoeg liever gaan wandelen. Ze wist wel dat ze blij moest zijn dat ze werkte, hoeveel van haar vriendinnen deden dat nou? Maar toch. Haar patiënten, om de dertig minuten kwam er een, zouden

straks met een zomervakantiebruine huid in de nu nog lege stoel tegenover haar zitten. Zij was dan een podotherapeute. Ze kon het soms maar moeilijk geloven. Echt veel zin in al die voeten had ze niet, maar er was nog een kort moment van vrijheid voordat ze zich weer zou gaan bezighouden met klauwtenen, peesontstekingen, likdoorns, schimmelnagels of voetwonden. En dan waren er nog de vermoeidheidsklachten. De specifieke voetproblemen van diabetes- en reumapatiënten.

Ze leunde naar achteren in haar bureaustoel en keek naar de bomen met de augustusgroene bladeren, naar de lichtblauwe lucht. Dit leven in de praktijkruimte was niet haar echte leven, dat was ergens anders, waar zij niet was. Ze zakte nog iets verder onderuit. Achter de bomen, wist ze, nog voor de muziekkoepeel, lag de grote vijver. Bij de slaperige zwervers die nu nog de bankjes in het park bezetten, zouden zich straks andere bezoekers voegen met een kleedje, een boek of alleen een zonnebril. Er zou ongetwijfeld ook een stelletje bij zijn, verliefde mensen die elkaar pas kortgeleden hadden ontmoet. Ze herkende hen altijd gemakkelijk: ze glommen helemaal, hun huid, hun ogen, net als de pas gewassen vaat in een reclamespot – een effect dat na aanschaf thuis nooit werd bereikt.

Voordat haar gedachten verder zouden afdwalen, stond ze op om de tl-verlichting aan te doen. Niet dat het te donker was binnen, maar ze had het harde, ontnuchterende licht nodig. Om te kunnen werken moest ze haar gestolde vorm aannemen. Ze kon niet louter uit gedachten en waarnemingen bestaan. Uit damp.

Achter haar deur klonken nu de stemmen van haar collega's. Ze hadden het lacherig over dat gelegaliseerde naaktstrand. De fysiotherapeute had ernaartoe gewild maar haar man wilde liever in de bergen wandelen. 'Vooruit,' zei ze zacht in zichzelf. 'Je weet hoe het hoort.' En jawel. De podotherapeute in haar ging haar

collega's groeten. De arts, de fysiotherapeut, de huispsycholoog, voor iedereen had ze even aandacht en ze deed niet moeilijk, ze zei ook iets over haar zomervakantie. 'Ja, uit eten gaan was veel goedkoper dan hier. En de mensen waren ontzettend aardig. Allemaal, zeker.'

Terug in haar behandelkamer nam ze een patiëntenformulier voor zich. Een slank en gespierd meisje kwam binnen. Een sportblessure, wist Dores onmiddellijk. De meiden die hier kwamen waren of sportief, of moddervet. Aan die laatste categorie had ze nooit kunnen wennen, sommige van die meiden lieten hun buik achteloos in een nauwsluitend shirt over hun broekriem bungelen. Ze was er ook nooit aan gewend geraakt dat veel patiënten de te sterke geur van hun voeten zonder er erg in te hebben om zich heen verspreidden. Ze was na al die jaren nog niet eens aan zichzelf gewend, niet aan haar actieve zelf tenminste, aan de vrouw die om halfacht de deur uit ging.

In al die jaren was ze wel vertrouwd geraakt met de lome verdooving waarin zij voor, na en de laatste tijd ook steeds vaker tijdens haar werkuren weggleed. Haar blik ging ook nu alweer naar de wuivende boomtoppen, terwijl haar patiënte haar schoenveters nog niet eens had losgemaakt. Hé, kijk, hoog in de takken, half verstopt tussen de bladeren, hing een aktetas. Op een afstand leek die van goede kwaliteit. Een aankoop uit het buitenland, besloot ze. Wat een opvallend brede draagriem. Ze dacht aan de persoon die de aktetas omhoog had geslingerd, aan zijn kracht, aan dat kortstondige moment van genot.

'Heb je die klachten dagelijks?'

Routineus schreef ze de antwoorden van het meisje op. Geen nieuwe fouten maken, dat was het enige. En nu niet aan die waarschuwing denken, van voor de zomervakantie. '... blote voeten onderzoeken,' hoorde ze zichzelf zeggen.

Ze haalde nu door haar mond adem, niet te diep. ‘Is dit pijnlijk?’

Al snel, te snel, verdween ze achter het gordijn van het afgeschermd gedeelte van de behandelkamer. Daar rammelde ze wat met pipetflesjes.

Die ochtend zag ze nog veel meer voeten. Het lukte haar nauwelijks om bij de les te blijven als ze de zoveelste diepe likdoorn behandelde, de zoveelste ingegroeide nagel. Toch deed ze haar best. Ze kon zich geen nieuwe fouten permitteren. Straks kwam ze nog thuis te zitten.

De lucht stroomde door het wijd open raam naar binnen. Pauze. De behandelstoel zat veel lekkerder dan haar bureaustoel. Ze draaide de leuning verder naar achteren. Met een vlakke hand streek ze haar donkerpaarse blouse glad. Haar vingers gleden even langs het collier om haar hals – het was een bijzonder collier, dat vond ze nog steeds, gemaakt van rood goud, vrij breed en duur ook, vreselijk duur, maar niet haar duurste; ze was hier tenslotte niet op een bal, helaas. Het was een cadeau van haar ouders, ook dat speet haar ergens. Ze was een tikje te chic gekleed voor een dag in een gezondheidscentrum, maar goed, waarvoor zou ze zich anders chic moeten kleden?

De aktetas leek nog vrij nieuw. Echt leer, dat kon niet anders. Met suède gevoerd. Aan de achterkant zat een verborgen vakje. Ze stelde zich voor hoe de eigenaar eruitzag en voelde zich doezelig worden, loom, net als na een eerste glas wijn in de namiddag. Ze wist wel dat het onverstandig was om al zo vroeg op de dag te dromen, te drinken, maar toch sprak ze even met de man van wie de aktetas was geweest. Hij leek vaag op de arts die naast haar werkte, maar hij was het niet, hij was leuker. Ze legde haar voorhoofd tegen zijn hals, praatte nog wat, nu zachter. En zo, licht beneveld maar nog lang niet dronken, pas aan het begin van

haar avontuur, dwaalde ze verder, langs de takken omhoog, weg van de voetproblemen, voor even vrij van iedere verplichting of dadendrang.

Dores bladerde wat in haar patiëntenformulieren. ‘Leontine van den Burg?’

‘We vielen,’ zei het meisje. ‘Na het introductiefest. Ik zat achterop.’

Dores gaf met een hand voorzichtig druk op de hiel. ‘Doet dit zeer?’

Het meisje streek haar rossige, krullende haar uit haar gezicht en keek nieuwsgierig naar Dores. Die boog een teen. Ze voelde zich ongemakkelijk worden onder de blik van het meisje. Praatte ze tenminste maar. Praten hield Dores bij de les. Ze boog nog een teen. Opnieuw voelde ze die lichte minachting voor de podotherapeute die ze was geworden. Ze had meer in zich, veel meer. Toch was het niet zo dat ze vond dat ze eigenlijk, net als Linnaeus, een beroemde plantkundige, zoöloog, arts en geoloog ineen had moeten zijn. Nee, om succes in de wetenschap, of vooruit, alleen in de podologie, ging het haar niet. Ze hoefde ook niet zo nodig net als die ijverige Zweed in de adelstand te worden verheven. Van de ambitie om een werk als zijn *Systema naturae* te schrijven had ze nooit last gehad en ze leefde niet met de illusie dat ze zich beter zou gaan voelen wanneer er wereldwijd ook naar haar zo’n vijf-honderd straten waren vernoemd, al zou ze het niet erg vinden als er één pleintje in haar buurt na haar dood werd omgedoopt. Het waren ook niet de langzaam intredende tekenen van ouderdom waarvoor ze zich schaamde tegenover dit meisje, met haar jonge, lenige lichaam. Die paar grijze haren, rimpels en extra plooiën die ze tegenwoordig had, interesseerden haar niet bovengemiddeld. Ieder zijn beurt, dacht ze, als ze er ’s ochtends bij het tandenpoetsen

naar keek. De laatsten zullen de eersten zijn. Het kwam door iets anders dat ze die blik van dit meisje, dat overigens goedverzorgde teennagels had, als onprettig ervoer. Ze had het idee dat er een voor iedereen zichtbare wolk van romantisch verlangen om haar heen hing, die niet geheel paste bij haar intussen toch iets gevorderde leeftijd. Ze zette zichzelf met dat verlangen voor schut, net zoals wanneer de gulp van haar witte, beslist niet goedkope broek open zou hebben gestaan. Nee, het was geen wolk die verhulde, maar een die onthulde, te vergelijken met de sigarettenrook die laatst onder de kamerdeur van Ravi uit kwam. Als ze zeventien was geweest, had ze zich niet voor haar onnozele wensdromen hoeven te schamen, maar nu legden die pijnlijk bloot wat er in haar leven ontbrak. Ze had natuurlijk een man, Emile, dat was het probleem niet. Wat haar bezighield was dat ze, nu ze toch bijna op de helft van haar leven was, biologisch gezien zelfs al op de terugweg, de indruk had dat bepaalde intimiteiten niet voor haar waren weggelegd. Iemand met maar één long, zoals haar broer, bij wie er vorig jaar een bulla was ontdekt, zou nooit meer proberen de New York City Marathon te winnen, dat was voor iedereen, in de eerste plaats voor hemzelf, glashelder, maar voor haar lag dat anders. Zij stond bij wijze van spreken elk jaar weer hoopvol aan de start: fris gewassen, met haar haar in een staart, een flesje water aan haar heupgordel. Deze keer zou ze die 42,195 kilometer wel halen.

‘Tering!’ Het meisje gilte het uit en trok haar voet vlug terug.

‘Sorry.’ Does voelde het bloed naar haar wangen stijgen. ‘Ik moest die teen wel zo ver buigen. We weten nu tenminste waar het probleem zit.’ Ze stond op. ‘Volgende week maken we een podogram.’

Ze ging het meisje voor naar de deur waarachter al haar patiënten vroeg of laat voorgoed verdwenen en waardoor nieuwe binnenkwamen. Nu een tachtigjarige man.

‘Als u de orthese wilt wassen, doe dat dan met water en zeep.’ Haar hoge en toch krachtige stem vulde de ruimte, het verbaasde haar zelf: als het moest kon zij iemand met gezag zijn. ‘Gebruik een zachte tandenborstel.’

De man maakte aantekeningen op een blocnote.

‘Doe de orthese voor het slapengaan in een potje met daarin een beetje talkpoeder.’ De tekst rolde eruit, net zoals de tafel van tien.

‘Hoeveel talkpoeder precies?’

‘Een laagje van twee millimeter.’ Ze had geen flauw idee. Toch klonk ze deskundig. ‘Belt u me als u nog problemen heeft?’

Op het bankje in de tram naar huis keek ze naar de lange stoet van patiënten en collega's, of beter, naar wat er van hen in haar was overgebleven. Ze dacht aan het gezicht van de arts die haar voor zijn vertrek zo vriendelijk had gegroet. Wat had hij eigenlijk voor een tas? Nu niet weer wegglijden. Ze probeerde haar gestolde vorm tijdens de tramrit nog te behouden. Dat was haar op haar werk tenslotte ook min of meer gelukt. Ze moest morgen dat podogram opvragen.

De tram reed vrij hard in dit gedeelte van de stad. Ze herinnerde zich hoe ze vroeger, kort nadat ze hun huis in Oost hadden gekocht, vaak opgewonden met Emile sprak over wat ooit de paardentramlijn Dam-Plantage was geweest en alles wat ze verder onderweg zagen. Nu ontnam een dichte mistbank van gedachten haar toch weer snel elk uitzicht door het zijraam.

‘... volgende halte.’

Het kostte haar moeite om in beweging te komen. Ze probeerde de droombeelden weer te vervangen door logische gedachten, waarna er vast vanzelf weer daden zouden volgen. Ze zou straks een moeder zijn. Een echtgenote.

Haar jaspand raakte per ongeluk tussen de deuren. Ze wilde eraan trekken, maar toen de tram wegreed, gleed de stof vanzelf tussen de deuren uit.

Thuis strekte ze zich behaaglijk uit op de lichtgroene bank in de zijkamer. De kinderen kwamen steeds later thuis en vergaten soms even te bellen. Gewoonlijk was Emile er al op dit uur, maar misschien had hij een overgangsvergadering of een afspraak buiten de stad met een collega over die nieuwe schoolboeken voor kunstgeschiedenis? Ze genoot tot haar schaamte van de stilte, van de lege kamer. Hopelijk zou hij nu niet al over tien minuten naast haar staan en het nachtmerrieachtige woord ‘boodschappen’ uitspreken. Ze vond het uitputtend, dat ‘doenerige’ van veel mensen.

Ze zette Tsjajkovski op. Het vierde strijkkwartet. Ze dronk op haar elleboog steunend een kop thee en at een cracker met aardbeienjam. Met haar mond nog vol kruimels stapte ze in een volgende mistbank. Dat podogram, morgen, niet vergeten, dacht ze nog, voordat ze wegdreef.

Ze lag met haar benen op de leuning. Wat als een korte rustpauze was bedoeld, werd langzaam een steeds definitievere staat van zijn. Ze deinde op een zee van indrukken. Dezelfde stoet van schimmen en drogbeelden als die ze op haar werk had gezien, kwam voorbij. De wazige, onvolledige beelden stonden haar eerst tegen, maar het duurde nooit lang voordat een van de mannen die meeliepen in de optocht zich losmaakte uit de rij. De laatste tijd was dat meestal de arts, maar er waren in het verleden ook andere mannen geweest: de stille, Japanse endocrinoloog die ze lange tijd had bezocht, de knappe literatuurcriticus van de overkant, de ongetrouwde Amerikaanse filmster die ook schilderde en nog zo wat mannen die ze niet echt goed kende, helemaal

niet eigenlijk, maar met wie ze toch veel betere gesprekken voerde dan met de man die ze wel goed kende.

Vandaag trad de eigenaar van de aktetas op de voorgrond. Ze reisde naar Zuid-Italië, waar hij de tas gekocht bleek te hebben. Daar namen ze samen de nachttrein.

Zonder dat ze zich hoefde te bewegen, werden de verlangens van de marathonloopster vervuld. En hoewel ze natuurlijk vals speelde, kwamen de sensaties die ze tijdens de omhelzing met deze mannelijke geestverschijning ervoer, haar vele malen waarachtiger voor dan alles wat ze op dit vlak ooit in het echt had mogen meemaken. Voor het eerst die dag voelde ze zichzelf, wat dat ook mocht wezen.

En zo, nu de dag al bijna voorbij was, eindelijk ten volle levend, had ze het idee dat ze weer vloeibaar werd, vormeloos. Het zou haar niet hebben verbaasd als er straks alleen nog het heupflesje waarmee ze aan de startlijn van de marathon was verschenen, op de bank had gelegen, in een plas water. Nog een moment later zou ze in een grote vlek op de bekleding zijn veranderd. Een lichte verkleuring die een dag later alweer zou zijn verdwenen.